

Boekbesprekingen: The bee. A natural history. &

Bijen. Een bijzondere kijk op diverse bekende en onbekende bijensoorten

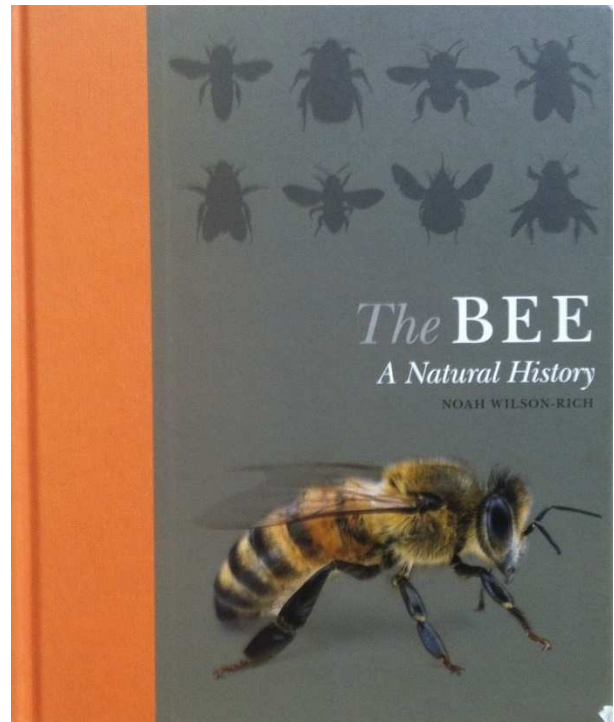
Hans Nieuwenhuijsen

Noah Wilson- Rich. 2014. The bee. A natural history. Ivy Press. Lewes. 224 pp. € 25,-
(Noah Wilson-Rich.2016. Bijen. Hun leven en rol in de natuur. Kosmos.Utrecht. 224 pp. € 27,50).

De laatste jaren verschijnen er regelmatig fraai vormgegeven boeken over de bijen. Ik plaats deze boeken in wat ik noem “de bijen-salontafel-boeken”. Dit is niet misprijzend bedoeld, het zegt iets over de vormgeving van de boeken en niet iets over hun inhoud.

Mijn eerste bespreking was gewijd aan Chris O’Toole “Bees, a natural history” uit 2013 (HymenoVaria 8, april 2014). Ik constateerde daar een opvallende vormgeving en een zeer informatieve inhoud.

In 2014 verscheen Noah Wilson-Rich “The bee, a natural history”. Ik heb dat toen niet besproken om reden dat ik het meer van hetzelfde vond- mooi vormgegeven, interessante informatie- en omdat het vooral de honingbij en het imkeren tot onderwerp had. Waarom ik het nu toch kort wil bespreken is omdat er een Nederlandse vertaling is verschenen. Ik beperk me tot de oorspronkelijke Engelse uitgave. Naast de honingbij en het imkeren krijgen ook de evolutie, de ontwikkeling, de anatomie en de bedreigingen van de bijen aandacht. Eén hoofdstuk in het boek behandelt 22 solitaire bijen, zeven hommels, zes angelloze bijen en vijf honingbijen. Elke soort krijgt één pagina. De bovenste helft wordt ingenomen door een foto (met een silhouetje op ware grootte), de onderste helft geeft de afmetingen, voedselplanten, het areaal op een wereldkaartje, een korte beschrijving van het uiterlijk, het gedrag en de levenscyclus van de soort. Ik vind het een aantrekkelijk vormgegeven boek en een goede, beknopte inleiding tot de bijen.

Sam Droege & Laurence Packer. 2016. Bijen. Een bijzondere kijk op diverse bekende en onbekende bijensoorten. Veltman uitgevers. Utrecht. 160 pp. € 25,-.

Kort geleden wees iemand me op weer zo’n opvallend vormgegeven boek over bijen: Bijen. Een bijzondere kijk op diverse bekende en onbekende bijensoorten. Dit boek, in oblong formaat, bevat spectaculaire close-up foto’s van een aantal soorten bijen uit verschillende werelddelen. Het mag met recht een salontafelboek heten. Onze geliefde bijen schoppen het steeds verder. Nu komen ze als een soort glamourgirls te liggen op al die salontafels in binnen- en buitenland.

Hoewel ik geen salontafel heb schafte ik het boek onmiddellijk aan. Waarom? Allereerst natuurlijk vanwege de prijs. Maar ook vanwege de schitterende foto’s van de meest exotische bijen. En de tekst, duidelijk ondergeschikt aan het beeld, bevat zowel specifieke informatie over de soort als algemene zoals over mimicry, broedparasieten en dergelijke. Per werelddeel worden een aantal soorten opgevoerd in de vorm van een wisselend aantal mooie foto’s. Het is oorspronkelijk een Amerikaans-Canadese uitgave dus het verbaast niet dat voor Europa ‘slechts’ zeven soorten en voor Noord-Amerika ‘maar liefst’ 19 worden opgevoerd. Curieus is dat bij bijna elke foto de verzamelaar wordt genoemd. Een voorbeeld? “*Macropis europaea*, gewone slobkousbij, gevangen in Oostenrijk door Heirich Friese”. Toch bijzonder, zo’n eerbetoon aan de man, die de Europese bijen op de kaart heeft gezet.

Nog een paar voorbeelden van teksten. Bij de Australische *Ctenocolletes smaragdinus*. “Gevangen in

West-Australië door Laurence Packer.... Deze bijen zijn bijzonder snelle vliegers.... Het is niet verwonderlijk dat een expert op het gebied van deze soort, Terry Houston, een razendsnelle tennisspeler is.” Of bij het mannetje van *Spatunomia filifera* uit Kenia. “De uiteinden van voelsprietten van *Spatunomia filifera* die doen denken aan de spiegeleieren, die klaar-overs gebruiken. . . . Dit exemplaar werd gevonden boven in een zeer stekelige acaciastruik, een nogal lastige plek om bijen te bestuderen”.

Ik vind dat in dit boek de prachtige foto's, de persoonlijke ervaringen met (de vangst van) de soort en de algemene biologische informatie op een zeer geslaagde wijze zijn gecombineerd. Je voelt je tijdens de lezing een beetje alsof je zelf een bijzondere bij hebt gevangen. Terwijl het diertje heel snel vloog en je met je netje in een moeilijke houding boven een stekelige acacia hing.

Literatuur

O'Toole, C., 2013. Bees, a natural history. - Firefly Books.
Buffalo & Richmond Hill, 240 p.